

NSZZ

SOLIDARNOŚĆ

nr 07 (195)

sierpień/wrzesień 2023 r.

W PEELKA

**BIULETYN INFORMACYJNY SEKCJI ZAWODOWEJ INFRASTRUKTURY KOLEJOWEJ
PRZY KRAJOWEJ SEKCJI KOLEJARZY NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”**

EMERYTURY POMOSTOWE I STAŻOWE

9 września br. na swojej konwencji PiS zapowiedział m.in. wprowadzenie emerytur stażowych. To po obniżeniu wieku emerytalnego i odwróceniu wygasającego charakteru emerytur pomostowych najważniejszy postulat emerytalny wysunięty przez „Solidarność”.

Ustalenia dotyczące wprowadzenia rozwiązań w sprawie emerytur pomostowych i emerytur stażowych zostały zawarte w podpisanym porozumieniu pomiędzy „Solidarnością” a rządem w Stalowej Woli w czerwcu tego roku.

NSZZ „Solidarność” stara się o wprowadzenie emerytur stażowych od dawna. W 2021 roku złożyła w Sejmie obywatelski projekt zakładający takie emerytury, pod

którym zebrano wcześniej 235 tys. podpisów. Przewiduje on, że prawo do emerytury stażowej miałyby kobiety po przepracowaniu 35 lat okresów składkowych i nieskładkowych, a mężczyźni po 40 latach, pod warunkiem, że jej wysokość nie byłaby niższa od minimalnej emerytury.

Cieszymy się z tej jasnej deklaracji PiS przede wszystkim dlatego, że to kolejny sukces „Solidarności”, który pokazuje, że jesteśmy skuteczni do bólu i nigdy nie odpuszczamy naszych postulatów.

Dzisiaj mamy już efekt wieloletnich działań „Solidarności” i kolejny ogromny sukces Związku. Kolejny nasz postulat zostanie spełniony. Jaki dokładnie kształt będą miały

emerytury stażowe, jaki staż będzie się do nich liczył i czy uwzględnione będą w nich okresy nieskładkowe – o tym wszystkim będziemy jeszcze na pewno rozmawiać z rządem i ostateczny kształt przepisów dopiero się wyklaruje – mówił Piotr Duda, komentując deklaracje PiS.

Podkreśla przy tym, że emerytury stażowe mają szansę na wejście w życie pod warunkiem utrzymania władzy przez Zjednoczoną Prawicę po październikowych wyborach.

Dokończenie na stronie 4

800 PLUS

„Pragnę wyrazić wdzięczność za codzienny trud wkładany przez Państwa w wykonywaniu obowiązków służbowych. W podziękowaniu za Państwa zaangażowanie w pracę i rozwój Naszej Spółki, Zarząd PKP PLK podjął decyzje o wypłacie nagrody pieniężnej za 2023 r.

Wypłata nagrody w wysokości 800 zł brutto nastąpi wraz z wypłatą wynagrodzenia za sierpień 2023 r.

Gratyfikacją objęci zostaną pracownicy będący w stanie zatrudnienia na dzień 1 września 2023 r.” – czytamy w komunikacie Ireneusza Merchel, prezesa Zarządu PKP PLK do pracowników Spółki. Taka decyzję podjął Zarząd i trudno z nią dyskutować. Nagroda jest podkreśleniem niewątpliwych osiągnięć rządowej Spółki PLK i wyróżnieniem dla jej pracowników. Zielone światło dla jej wypłaty dał Minister Infrastruktury Andrzej Adamczyk. To nadzwyczaj pozytywna inicjatywa, żeby docenić codzienną pracę pracowników PLK.

Mam nadzieję, że ten pozytywny fakt zostanie należycie odczytany i zrozumiany przez kolejarzy.

Henryk Sikora

OBRADOWAŁA RADA SZIK

Fot. R. Kołodziejczyk

Pierwsze po wakacjach obrady Rady SZIK zostały zdominowane przez sprawy pracownicze i decyzje dotyczące bieżącej działalności sekcji.

Dokończenie na stronie 4

Z PRAC RADY NADZORCZEJ PKP POLSKIE LINIE KOLEJOWE S.A.

6 lipca 2023 r.

Rada Nadzorcza PLK spotkała się na comiesięcznym posiedzeniu, które odbyło się w siedzibie Spółki PKP Polskie Linie Kolejowe.

Poprzedziło je spotkanie Komitetu Audytu Rady Nadzorczej, który zajmował się treścią warunków do składania ofert na badania sprawozdań finansowych PLK i Grupy PLK na najbliższe lata, wypracowując rekomendacje ich przyjęcia przez Radę.

Investycje

Rada Nadzorcza wykonując czynności nadzorcze zapoznała się z informacją Zarządu w sprawie realizacji dotychczasowych inwestycji ze szczególnym uwzględnieniem miesiąca kwietnia 2023 r.

Kluczową sprawą jest realizacja rocznego planu inwestycyjnego (Krajowy Program Kolejowy - KPK), prognoza realizacji nakładów i wskaźników rzeczowych w 2023 r. i ryzyka niewykorzystania środków finansowych, które dedykowane są do realizacji KPK.

Ważne jest także realizowanie inwestycji finansowanych z różnych źródeł i w ramach programów rządowych, takich jak: Kolej + i „Rządowy program budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021-2025”.

Realizacja celów w PLK

Obecnie w PLK trwają stosowne procedury do rozliczania indywidualnych celów (zarządzanie przez tzw. cele – ZPC, w PLK dotyczy to ok. 1300 pracowników wynagradzanych na podstawie Regulaminu).

W PLK taki system obejmuje Zarząd, stanowiska kierownicze w Centrali Spółki, Centrum Realizacji Inwestycji i zakładach, włącznie z naczelnikami i ich zastępcami w sekcjach eksploatacji.

Procedury te dotyczą także członków Zarządu PLK, którzy złożyli do Rady Nadzorczej sprawozdania z realizacji celów za 2022 r. (każdy z członków Zarządu oddzielnie), które po wnikliwej analizie zostały przyjęte. Ostateczne decyzje dotyczące ich uznania podejmuje Walne Zgromadzenie. Realizacja celów ma także decydujący wpływ na wysokość wypłat nagród rocznych dla kadry kierowniczej Spółki, gdyż jest warunkowym elementem wynagrodzenia indywidualnego dla tej grupy pracowników.

Współpraca z PGE Energetyka

PGE Polska Grupa Energetyczna 3 kwietnia 2023 r. zakończyła proces zakupu 100 % udziałów PKP Energetyka. Spółka ta będąc na wykazie podmiotów strategicznych dla państwa (m. in. dostarcza energię elektryczną na rzecz przewoźników kolejowych) została sprzedana w 2015 r. przez Platformę Obywatelską prywatnej spółce CVC Capital Partners z siedzibą w Luksemburgu (CVC jest m. in. właścicielem sieci sklepów „Żabka”). Po odzyskaniu kontroli przez skarb państwa nad spółką zmieniła nazwę na PGE Energetyka Kolejowa.

Obecnie dysponuje ona 6 nowoczesnymi centrami sterowania ruchem w sieci kontrolowanej przez 52 tys. inteligentnych liczników energii (AMI). Infrastrukturę uzupełnia 814 podstacji trakcyjnych i kabin, 6 213 stacji energetycznych oraz 70 pociągów sieciowych.

Firma odpowiada za dystrybucję 4,32 TWh energii elektrycznej rocznie, co stanowi ok. 3 % całej energii dostarczanej w kraju. Wykorzystuje do tego ok. 21,5 tys. km linii energetycznych.

PLK podpisze umowę z PGE Energetyka Kolejowa na dalsze utrzymanie sieci trakcyjnej (robi to od 2021 r.) będącej w zarządzaniu PLK do 2027 r. W skład utrzymania wchodzi m. in. serwis awaryjny, przeglądy okresowe i naprawy bieżące. Rada Nadzorcza zaopiniowała wniosek Zarządu Spółki pozytywnie.

ERTMS/GSM-R

ERTMS/GSM-R (Globalny System Kolejowej Radiokomunikacji Ruchomej, który zapewnia operacyjną komunikację głosową i transmisję danych, użytkownikom sieci na infrastrukturze PLK). Częścią projektu realizowanego na terenie całego kraju jest wykonanie obiektów radiokomunikacyjnych (wieże) i zabudowa rurociągów kablowych, dla linii światłowodowych.

System budowany jest od 2018 r. a prace nad jego oddaniem do użytkowania miały zakończyć się w 2023 r. Jednak już dzisiaj wiadomo, że potrwać one jeszcze co najmniej dwa lata. Realizuje go spółka Nokia (w konsorcjum), bazując jednak na wielu podwykonawcach, którzy zgłaszają różne problemy (m.in. wzrost cen materiałów i kosztów wykonawstwa robót, upadłość kluczowych podwykonawców).

Sytuacja podwykonawców i ich podejście do terminowej realizacji robót jest obecnie decydująca w realizacji całego projektu.

Istotnym powodem opóźnienia budowy jest niska wydajność prac ze strony wykonawcy i kluczowych dla projektu podwykonawców.

Zatrudnienie i płace

Rada Nadzorcza przyjęła informację Zarządu PLK, w sprawie sytuacji zatrudnieniowo-płacowej za 5 miesięcy 2023 r. Wynika z niej, że Spółka realizowała zadania od stycznia 2023 r., zatrudniając ponad 37 300 pracowników, to jest mniej niż planowano o ponad 300 etatów.

Pierwsze miesiące roku, wykazały zwiększone zainteresowanie pracowników odejściami na emerytury (ok. 1100 osób) oraz wynikającymi z tego tytułu kosztami (odprawy emerytalne, ekwiwalent za niewykorzystany urlop oraz nagrody jubileuszowe).

Spółka zatrudnia pracowników z zewnątrz (ok. 1400 osób) co pozwala na łagodzenie braków w zatrudnieniu (odeszło łącznie ok. 1 800 osób).

Od 1 stycznia i 1 lipca 2023 r. nastąpił wzrost wynagrodzenia minimalnego w Polsce, co zgodnie z zapisami Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy w PLK, spowodowało wzrost dodatków: funkcyjnego, za pracę w nocy, w warunkach niebezpiecznych, uciążliwych i szkodliwych, a od 1 czerwca 2023 r. nastąpił wzrost wynagrodzenia dla pracowników wynagradzanych na podstawie ZUZP.

W tym punkcie Zarząd przedstawił informację w sprawie ustalenia kwoty podstawy wynagrodzenia pracowników wynagradzanych według Regulaminu wynagradzania kierowników jednostek organizacyjnych i ich zastępców oraz kierowników niektórych komórek organizacyjnych w PLK.

Dyskusje wzbudził fakt używania w Spółce dwóch średnich (pracowników wynagradzanych z ZUZP i druga średnia obejmuje wynagrodzenia wszystkich pracowników PLK). Do ustalania kwoty ww. podstawy została wzięta ta pierwsza średnia (niższa) z czym nie zgadzają się przedstawiciele pracowników zasiadający w Radzie. Dla pracowników wynagradzanych z Regulaminu wzrost wynagrodzeń zgodnie z uchwałą Zarządu PLK nastąpi od 1 lipca 2023 r.

Inne tematy

Rada zajmowała się również m.in. następującymi sprawami: wykorzystaniem środków z dokapitalizowania PLK na wskazane projekty inwestycyjne (specjalny fundusz UE „Łącząc Europę” - Connecting Europe Facility - CEF), współpracą PLK z CPK (projektowanie komponentu kolejowego w ramach budowy Centralnego Portu Komunikacyjnego),

roszczeniami przewoźników kolejowych wynikających ze stawek dostępu do infrastruktury PLK, umową na budowę skrzyżowania bezkolizyjnego w Celestynie (zabezpieczenia finansowe), umową z samorządem Suchej Beskidzkiej dotyczącymi gruntów umożliwiającą likwidację siedmiu przejazdów kolejowo-drogowych, procedurami wyboru firmy audytorskiej do badania finansów PLK i Grupy PLK za rok 2023 i lata następ-

ne, poniesionych wydatków na doradztwo prawne, przeniesienia własności składników infrastruktury kolejowej oraz gruntów pod liniami kolejowymi (aport zorganizowanej części przedsiębiorstwa z PKP S.A. do PLK), realizacją rozwoju Spółki i jej strategią na najbliższe lata oraz przeglądem uchwał, przyjętych przez Zarząd PLK (od ostatniego posiedzenia Rady).

Henryk Sikora

2 2 sierpnia 2023 r.

Rada Nadzorcza PLK spotkała się na comiesięcznym posiedzeniu, które odbyło się w siedzibie Spółki PKP Polskie Linie Kolejowe.

Obrazy rozpoczęły sprawy proceduralne, przyjęcie porządku obrad oraz protokołu z poprzedniego posiedzenia Rady (6 lipca 2023 r.).

Rada zajmowała się czynnościami kontrolnymi w najważniejszych obszarach działalności Spółki m.in. następującymi sprawami: procedurą wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania sprawozdań finansowych spółek Grupy

PLK oraz sprawozdania skonsolidowanego Grupy PLK na najbliższe lata, informacją Zarządu ws. aktualnego stanu realizacji inwestycji z uwzględnieniem realizacji wieloletnich planów inwestycyjnych i programów rządowych, których wykonawcą jest PLK, realizacją programu ERTMS/GSM-R (Globalny System Kolejowej Radiokomunikacji Ruchomej, który zapewnia operacyjną komunikację głosową i transmisję danych, użytkownikom sieci na infrastrukturze PLK), realizacją zamknięć torowych, wynikami finansowymi PLK i spółek zależnych (Grupa PLK), gospodarką materiałową (w pierw-

szym półroczu br.), funkcjonowaniem informatyki, zaopatrzeniem PLK w elementy infrastruktury (części rozjazdowe, urządzenia srk itp.), bezpieczeństwem na sieci PLK, opóźnieniami pociągów, działalnością Spółki w obszarze pracowniczym i dotychczasowego wykonania funduszu wynagrodzeń, realizacją rozwoju Spółki i jej strategią na najbliższe lata oraz przeglądem uchwał, przyjętych przez Zarząd PLK (od ostatniego posiedzenia Rady).

Henryk Sikora

BONUSY DLA CZŁONKÓW NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

Legitymacja upoważnia każdego członka związku do korzystania z wielu zniżek i rabatów w ramach programu lojalnościowego „Razem więcej”. Każdy Region posiada listę podmiotów na swoim terenie, które udzielają zniżek członkom „Solidarności” i w ich siedzibach lub na stronach internetowych są dostępne informacje.

Poniżej przedstawiamy listę ogólnopolskich podmiotów, które przyznały zniżki naszym członkom:

1. Zniżki na tankowanie na stacjach PKN ORLEN

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” podpisała z PKN ORLEN S.A. umowę, na podstawie której członkowie Związku, będą mogli uzyskać rabat przy zakupie paliwa i artykułów poza paliwowych na stacjach paliw PKN ORLEN.

Aby skorzystać z rabatu trzeba posiadać elektroniczną legitymację członkowską NSZZ „Solidarność” oraz wydawaną na Orlenie kartę rabatową Biznes Tank.

Każdy związkowiec zainteresowany, otrzymaniem karty rabatowej Biznes Tank musi najpierw – o ile nie posiada – wyrobić sobie elektroniczną legitymację członkowską NSZZ „Solidarność”. W tym celu należy się zwrócić do macierzystej organizacji związkowej i wy-

pełnić odpowiedni wniosek.

Związkowcy, którzy już posiadają elektroniczną legitymację członkowską NSZZ „Solidarność” muszą udać się na jedną z dedykowanych stacji PKN ORLEN by wyrobić kartę BiznesTank (Lista Stacji Paliw ORLEN w internecie).

2. Zniżki na tankowanie na stacjach LOTOS i MOL.

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” podpisała z LOTOS Paliwa umowę, na podstawie której członkowie naszego Związku będą mogli uzyskać rabat przy zakupie paliwa na stacjach polskiego koncernu paliwowego. Poniżej przedstawiamy procedurę i warunki, jakie trzeba spełnić, by móc skorzystać z rabatu:

Użytkownicy związkowych kart LOTOS Biznes otrzymują rabaty:

Olej napędowy Dynamic 18 gr/litr
Benzyna PB98 Dynamic 18 gr/litr
Benzyna PB95 12 gr/litr
Olej napędowy ON 12 gr/litr
LPG 7 gr/litr
towary i usługi
myjnia 15 %

Cafe Punkt* 10% (rabatowanie gastronomii może nie być dostępne na części stacji franczyzowych)

Oleje i płyny do spryskiwaczy 10 %

Dodatkowy rabat 5 gr na litrze każdego paliwa na stacjach MOP przy au-

tostradach i drogach ekspresowych.

Wydanie i korzystanie z kart jest bezpłatne.

3. Klub PZU dla członków NSZZ „Solidarność”

Członkowie „Solidarności” mogą liczyć na 10 proc. zniżki na ubezpieczenia w PZU. Wszystko dzięki programowi „Klub PZU Pomoc dla NSZZ Solidarność”. Porozumienie w tej sprawie podpisali 28 czerwca Piotr Duda, przewodniczący KK NSZZ „S”, Paweł Surówka, prezes PZU oraz Michał Krupiński, prezes Banku Pekao S.A.

Warunkiem przystąpienia do Klubu PZU Pomoc dla NSZZ „Solidarność” jest wypełnienie formularza dostępnego na stronie:

<https://klubpzupomoc.pzu.pl/nszz-solidarnosc>. Po dokonaniu aktywacji w Klubie każdy otrzyma kartę uprawniającą do 10 proc. zniżki przy zakupie niżej wskazanych ubezpieczeń. Wystarczy wypełnić formularz przystąpienia do Klubu PZU dla NSZZ „Solidarność”, a następnie udać się do agenta PZU SA i przed zawarciem umowy ubezpieczenia podać numer PESEL lub numer otrzymanej karty. Agent sprawdzi uprawnienia do zniżki. Po pozytywnej weryfikacji udzieli zniżki.

O czym należy pamiętać? Zniżka dotyczy wyłącznie umów z rocznym

Dokończenie na stronie 5

Dokończenie ze strony 1

W innym wypadku nowa władza nie tylko nie wprowadzi takich rozwiązań, ale wręcz będzie podwyższać obecnie obowiązujący wiek emerytalny – mówił.

W tym samym czasie na konwencji PO w Tarnowie mówiono o emeryturach ... dla esbeków i różnej maści współpracowników komunistycznych służb specjalnych, ich przywróceniu i ustanowieniu w większej wysokości. To jest kolejny przykład skrajnych różnic w podejściu m.in. do spraw społecznych, umiejscowienia oprawców i dbałości o sprawy ludzi pracy.

(opr. red)

APEL O UDZIAŁ

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” apeluje o liczny udział w nadchodzących wyborach i połączonym z nimi referendum.

W sposób szczególny zachęcamy do udziału w referendum – najbardziej bezpośredniej formie demokracji – która powinna być na stałe powiązana z wyborami, tak abyśmy jako obywatele mieli możliwość wypowiedzania się w najważniejszych sprawach bez podejmowania ogromnego wysiłku na rzecz organizowania komitetów obywatelskich i zbierania podpisów.

Dzięki staraniom NSZZ „Solidarność” jedno z pytań referendalnych dotyczy wieku emerytalnego. Dla naszego Związku jest to odsunięte w czasie głosowanie, pod którym jedenaście lat temu „Solidarność” walcząc z wydłużeniem wieku emerytalnego zebrała ponad 3,5 mln podpisów. Ironią losu jest to, że tacy ludzie jak ówczesny premier Donald Tusk, który nazywając nas wtedy pętakami i wyrzucając ogromny społeczny wysiłek do kosza, dzisiaj nadal wzywa do tego samego. To dowód, że tacy ludzie nigdy się nie zmieniają.

Zbliżające się wybory parlamentarne i połączone z nimi referendum, to nie tylko wielkie święto demokracji, to również ważny obywatelski obowiązek i odpowiedzialność. Również wobec wielkich geopolitycznych zawirowań, groźnych dla bezpieczeństwa i przyszłości Polski.

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” tradycyjnie nie wskazuje na kogo należy głosować, ufając w mądrość swoich członków, sympatyków i całego społeczeństwa. Prosimy jednak, aby podejmując decyzje przy urnach wyborczych i referendalnych odrzucać tych, którzy wielokrotnie kłamali, nie dotrzymywali obietnic, czy sprzeniewierzali się postulatом „Solidarności”. Nawet jeśli dzisiaj mówią coś innego. Wiele z tych postulatów udało się zrealizować i ważne jest czy ludzie, których wybierzemy, zechcą to zachować.

Źródło: tysol.pl

Dokończenie ze strony 1

6 września 2023 r. w siedzibie Krajowej Sekcji Kolejarzy odbyło się zebranie Rady Sekcji Zawodowej Infrastruktury Kolejowej NSZZ „Solidarność”. Pierwsze po wakacjach obrady zdominowane zostały przez sprawy pracownicze i decyzje dotyczące bieżącej działalności sekcji.

Na początku obrad przewodniczący SZIK omówił postulaty „Solidarności”, które są przedmiotem rozmów ze Spółką PLK w ramach tzw. dialogu społecznego. Najważniejszym z ośmiu postulatów było żądanie wdrożenia podwyżki wynagrodzeń dla pracowników PLK. Został on zrealizowany, a rekordowo wysoka podwyżka w wys. 640 zł (średnio na pracownika w wynagrodzeniu zasadniczym) została wdrożona od 1 czerwca 2023 r.

Pozostałe postulaty dotyczące głównie poprawy warunków i organizacji pracy oraz BHP były dotychczas omawiane na trzech spotkaniach z pracodawcą. W jednej sprawie był przeprowadzony na wybranej ISE pilotaż, w innych tematach trwają analizy zasadności i możliwości realizacji naszych wniosków. Rozmowy będą kontynuowane we wrześniu br.

W trakcie informacji o wystąpieniach i inicjatywach SZIK zostały omówione m. in. następujące sprawy:

- pismo do PIP z prośbą o udzielenie opinii bądź interpretacji zapisów rozporządzenia nakładające-

Fot. R. Kołodziejczyk

Obradowała Rada SZIK

go na pracodawcę obowiązek utrzymania czystości i porządku w miejscach pracy,

- wniosek do PLK o powołanie specjalistycznych zespołów w jednostkach organizacyjnych (zakładach) będących w całodobowej gotowości do udziału we wszystkich wypadkach, incydentach lub zdarzeniach - SZIK została poinformowana, że sprawą została poinformowana, że sprawą zajmie się specjalny zespół, który będzie weryfikował celowość jak również wzrost zatrudnienia dla realizacji tego postulatu,

- wniosek do PLK o wypłatę kwartalnej premii inwestycyjnej dla naczelników i ich zastępców w sekcjach eksploatacji (tam gdzie są realizowane inwestycje), nie spotkał się z akceptacją PLK – Spółka twierdzi, że pracownicy ci, wynagradzani na

podstawie Regulaminu mają prawo do rocznej premii za cele (ZPC), a jednym z celów jest poziom realizacji inwestycji.

Duże zainteresowanie członków Rady wzbudziło zaprezentowanie rozliczenia czerwcowej podwyżki wynagrodzeń w poszczególnych jednostkach organizacyjnych PLK (m. in. maksymalna podwyżka w poszczególnych grupach pracowniczych) z uwzględnieniem średniej podwyżki wraz z dodatkami do wynagrodzenia na wybranych stanowiskach oraz w zakładach Spółki.

Kolejnym tematem było omówienie stanu realizacji składów osobowych zespołów problemowych (doradczych i opiniotwórczych) do spraw: inżynierii ruchu, drogi kolejowej, automatyki i bhp. Na zakończenie jego omawiania przewodniczący SZIK po-

prosił członków Rady o jak najszybsze podanie dodatkowych kandydatur do pracy w zespołach, tak aby mogły one rozpocząć swoją działalność.

Ważnym punktem spotkania Rady SZIK był temat dalszej kontynuacji umowy na Ubezpieczenie Odpowiedzialności Pracowniczej. W celu szczegółowego omówienia został zaproszony broker ubezpieczeniowy Pani Maria Brzeska (BiK), która w formie prezentacji przedstawiła oferty 5 towarzystw ubezpieczeniowych, a na koniec dokonała podsumowania zawierającego wnioski do ofert. Ostatecznie Rada w formie Uchwały upoważniła Prezydium SZIK do prowadzenia negocjacji w sprawie warunków ubezpieczenia oraz podpisania nowej umowy.

Zachowując porządek obrad omówiono sytuację w ZLK Wrocław po podwyżkach, a Leszek Szatkowski (przew. organizacji zakładowej „S”) streścił przebieg rozmów i przedstawił korespondencję prowadzoną z dyrektorem zakładu. Dla przypomnienia należy nadmienić, że we Wrocławiu wzrost wynagrodzenia nastąpił z miesięcznym opóźnieniem w stosunku do innych jednostek organizacyjnych PLK.

Omówiona została Decyzja Prezydium SZIK w sprawie odznaczeń „Zasłużony dla NSZZ Solidarności na kolei” z przedstawieniem kandydatur członków, których dokumenty w wyniku jawnego głosowania zostały przekazane z pozytywną rekomendacją do Prezydium Krajowej Sekcji Kolejarzy. Następnie został podany termin i miejsce wręczenia odznaczeń resortowych i państwowych (20-21.11.2023 r. w Warszawie).

W kolejnych etapach obrad Rada SZIK przyjęła szereg uchwał i decyzji dotyczących dokumentów finansowych, rozliczenia II Turnieju Piłki Nożnej o Puchar SZIK w Zduńskiej Woli oraz zobowiązania Prezydium SZIK do działań mających na celu wydanie kalendarzy trójdzielnych na 2024 r.

W trakcie obrad nie zabrakło także opinii i komentarzy do Uchwały Zarządu PLK, na mocy której została przyznana dla pracowników Spółki nagroda za 2023 r. w wysokości 800 zł brutto dla pracownika (wg. stanu na 01.09.br). W konkluzji padło, że każde (nie zależnie od tytułu) dodatkowe pieniądze dla pracowników są jak najbardziej oczekiwane i akceptowane.

Andrzej Van-Selow

Dokończenie ze strony 3

okresem ubezpieczenia; właściciel karty musi występować w umowie jako ubezpieczony, zniżka musi być zgodna z regulacjami dotyczącymi składki minimalnej; z tytułu posiadania Karty PZU Pomoc przysługuje tylko jedna zniżka w ramach jednej umowy ubezpieczenia.

Na jakie ubezpieczenia przysługuje zniżka? PZU Auto, AC, OC, NNW, NNW Max, PZU Dom, PZU NNW, PZU Gospodarstwo Rolne, Obowiązkowe ubezpieczenie budynków, OC Rolnika, Mienie ruchome, NNW Rolnika; Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej osób fizycznych w życiu prywatnym, a także Ubezpieczenie PZU Bezpieczny Rowerysta.

Dodatkową ofertę dla członków Klubu PZU Pomoc NSZZ Solidarność przygotował także Bank Pekao S.A. Warunkiem skorzystania z niej, jest przedstawienie legitymacji NSZZ „Solidarność” w placówce Banku Pekao SA. Zakłada ona chociażby darmowe: prowadzenie rachunku płatniczego,

obsługę karty debetowej, czy wypłaty z obcych bankomatów przez 24 miesiące od daty zawarcia umowy o kartę. Bank Pekao S.A. przygotował także ofertę specjalną dla organizacji działających w ramach NSZZ „Solidarność”.

4. Dzięki staraniom Solidarności, już za rok 2023 będzie można w rocznym zeznaniu podatkowym, odpisać od dochodu kwotę 840 zł składek członkowskich.

Liczebność i siła, jaką stanowi NSZZ „Solidarność”, daje dobre podstawy do negocjacji z partnerami biznesowymi, aby przynależność do naszego Związku nie tylko dawała siłę do walki o prawa pracownicze, ale również liczne zniżki i udogodnienia.

Jeśli ktoś w oparciu o związkowe zniżki tankuje paliwo, ubezpiecza dom i samochód, a do tego doliczy ulgę podatkową, która obowiązuje już od poprzedniego roku, to w większości przypadków cała jego składka związkowa wróci do niego.

opr. Mirosław Ośmiałowski

43 ROCZNICA POWSTANIA NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

W Gdańsku, 31 sierpnia br., odbyły główne obchody 43 rocznicy podpisania Porozumień Sierpniowych. Podczas uroczystości zorganizowanych przez Komisję Krajową i Zarząd Regionu Gdańskiego NSZZ „Solidarność”, Sekcję Zawodową Infrastruktury Kolejowej reprezentowali Piotr Pazera - wiceprzewodniczący oraz Bogusław Olszewski. Wśród licznie zgromadzonych pocztów sztandarowych nie zabrakło sztandaru SZIK NSZZ „Solidarność”, KZ ZLK Łódź oraz dwóch sztandarów ZLK Siedlce.

Delegacje związkowe pomimo deszczowej pogody złożyły kwiaty

przy historycznej Bramie nr 2. Przedtem związkowcy odśpiewali hymn i wzięli udział w modlitwie za ofiary Grudnia '70 i stanu wojennego oraz za zmarłych uczestników strajku sierpniowego i sygnatariuszy porozumień sierpniowych. Modlitwę poprowadził ks. prał. dr Sławomir Decowski, duszpasterz ludzi pracy Archidiecezji Gdańskiej.

Następnie zebrani przemaszewali do bazyliki św. Brygidy, gdzie mszy św w intencji sierpniowego zwycięstwa przewodniczył biskup Wiesław Szlachetka.

Piotr Pazera

„SOLIDARNOŚĆ” NA SZCZYTACH AZJI

Flaga NSZZ „Solidarność” na szczycie Araratu

Turcja to piękny kraj, leżący w Azji (Bliski Wschód), którego niewielka część z kilkunastomilionowym Stambułem znajduje się na terytorium Europy. Państwo tureckie jest laicką, demokratyczną republiką co wynika z konstytucji. 98 % (71 330 000) ludności tego kraju to wyznawcy Islamu. Tureckie siły zbrojne liczą 515 tysięcy żołnierzy. Pod względem liczebności są dziewiąta armią świata i drugą armią NATO. Jedną z najbardziej rozwijających się gałęzi gospodarki jest turystyka skupiona głównie w kurortach nad morzami Egejskim i Śródziemnym. Stosunkowo niewiele osób zapuszcza się gdzieś głębiej w odległe tereny tego kraju. A jednak warto.

Ararat to historyczna góra, najwyższa w Turcji, święta góra Ormian, na której osiadła Arka Noego, potężny wulkan o wysokości 5137 m. To nie jest góra jakich jest wiele, jedna z wielu gór na horyzoncie, bo tu właściwie nic więcej nie ma. Dookoła gdzieś tam widać różne wzgórza, ale nie zwraca się na nie uwagi, bo Ararat króluje nad regionem. Nie ma większej góry w promieniu setek kilometrów. Ararat (a właściwie Araraty, bo są dwa, Wielki i Mały) jest z innego wymiaru, z innej rzeczywistości.

Aby zdobyć Ararat ruszamy z miasta Dogubeyazit oddalonego o 15 km od góry. Później kilkugodzinny trekking do pierwszego obozu na nocleg w namiotach (na wys. ok. 3 200 m.). Drugi dzień to aklimatyzacja i przejście do drugiego obozu na wysokość ok. 4 100 m. i po-

wrót na noc. Trzeci dzień to podejście znaną nam już z poprzedniego dnia drogą do drugiego obozu i tam krótki nocleg w namiocie. O północy pobudka, a o godz. 1 w nocy w czołówkach ruszamy ok. 1100 m. w górę. Ostatnie 400 metrów idziemy w rakach po śnieżno lodowej skorupie. Ok. godz. 6.45 w pięknej pogodzie wchodzimy na szczyt Araratu.

Ale to nie jest koniec. Z tej góry trzeba jeszcze bezpiecznie zejść. Aby wrócić do drugiego obozu należy założyć ok. 4 godz. zejścia w większości po wyjątkowo uciążliwych kamienistych stopniach. Z pośród 16 osobowego zespołu, 4 osoby nie weszły na górę. To pokazuje, że Ararat jest trudną górą i nie jest dla każdego.

Ararat robi ogromne wrażenie. Patrzysz na tę górę i czujesz respekt i ciekawość. Przyglądasz się jej z podziwem. Piękna, milcząca. Nie ukryjesz się przed nią, zobaczy Cię wszędzie, nawet kiedy wrócisz do domu będziesz o niej myśleć i będziesz chciał wrócić, żeby zobaczyć go jeszcze raz.

Ararat dzisiaj nie jest w granicach Armenii. Jednak, jest idealnie widoczny z jej stolicy, Erywanii. Każdy z Ormian, chciałby chociaż raz w życiu stanąć na Araracie. To dla nich pielgrzymka. Ale co z tego, że od Erywanii dzieli go zaledwie 40 km? Granice z Turcją są zamknięte. Do tego oficjalnie Ormianie nie mają wstępu na szczyt.

„Ale Bóg, pamiętając o Noem, o wszystkich istotach żywych i o wszystkich zwierzętach, które z nim były w arce, sprawił, że powiał wiatr nad całą ziemią i wody zaczęły opadać. Zamknęły się bowiem zbiorniki Wielkiej Otchłani tak, że deszcz przestał padać z nieba. Wody ustępowały z ziemi powoli, lecz nieustannie, i po upływie stu pięćdziesięciu dni się obniżyły. Miesiąca siódmego, siedemnastego dnia miesiąca arka osiadła na górach Ararat.” [Rdz 8, 1-4]

Iran to piękny i wielki kraj pełen niewyobrażalnych kontrastów i różnorodności położony w Azji. Ma niesłychanie bogatą historię (dawniej Persja), w której miało miejsce wiele kluczowych wydarzeń, które rzutowały nie tylko na jego byt, ale także na jego mocarstwowość w całym regionie. Ostatnim takim wydarzeniem była rewolucja islamska w 1979 r. Iran stał się islamską republiką, w której obowiązuje prawo szariatowe (koraniczne).

Co to oznacza? W praktyce dla każdego w tym europejczyka to np. zakaz chodzenia w krótkich spodenkach, a dla kobiet obowiązkowe zakrywanie ramion i włosów chustkami (hidżab). Oficjalną religią Iranu jest islam szyicki, który wyznaje 98,5 % ludności tego kraju (81 617 000). Odejście od islamu jest karane śmiercią. W kraju praktycznie wszystkie obszary życia społecznego są kontrolowane przez policję religijną.

Teheran jest stolicą i największym miastem Iranu (jako metropolia ok. 15 mln mieszkańców). Jest miastem, niezwykłym, które na każdym robi wrażenie, nowoczesnym, bardzo zatłoczonym z kiepską przejrzystością powietrza (ciągły smog). Właśnie stąd przy dobrej widoczności (wcześnie rano) widać dominujący nad całym regionem Damavend oddalony ok. 70 km od stolicy.

Damavend (ostatni król Persji) jest najwyższym szczytem Iranu (5610 m.) i najwyższym wulkanem Azji, zaliczanym do

Korony Ziemi Wulkanów. Wybitnie góruje w swoim paśmie, w którym drugi szczyt jest o prawie tysiąc metrów niższy. Góra jest wyjątkowo piękna robiąca ogromne wrażenie swoją wybitnością i dużym nachyleniem stoków.

Chcąc zdobyć Damavend ruszamy z Teheranu, aby po ok. 3 godz. dotrzeć na nocleg do schroniska. Stąd na drugi dzień jedziemy samochodami terenowymi na wysokość ok. 3200 m. i dalej ruszamy idąc do bazy namiotowej na wys. ok. 4200 m. Tam po noclegu wyruszamy o godz. 2 w nocy na atak szczytowy, w zimnie i mocnym wietrze. O godz. 9.45 wchodzimy na szczyt, który zasłany jest chmurami rozrywającymi co chwilę przez przenikliwy wiatr. Do tego jeszcze temperatura ok. 12 stopni poniżej zera. Wierchołek jest specyficzny, rozłożysty o podłożu skały białej z domieszką koloru żółtego. Idziemy po siarce, którą „pachnie” kopała szczytowa gdyż ten wulkan „żyje” ukazując liczne dymiące wyziewy ze skał.

Zejście do bazy namiotowej zajmuje ok. 4 godz. I znów okazało się, że z pośród 8 osób, które wyszły aby zdobyć górę, jedna musiała po kilku godzinach zawrócić.

Góry uczą pokory, odpowiedzialnych decyzji, bezwzględnie weryfikują nasz organizm, szczególnie gdy ograniczony jest dopływ tlenu do mózgu, a na wysokościach przekraczających 5 tys m. właśnie tak jest.

Na obydwu opisywanych, wybitnych pięciotysięcznikach załopotiała flaga NSZZ „Solidarność”.

Opr. Henryk Sikora

84 ROCZNICA WYBUCHU II WOJNY ŚWIATOWEJ

Fot. Ryszarda Kołodziejczyk

Jak co roku, od 34 lat, uroczystości w rocznicę wybuchu II wojny światowej odbyły się w Szymankowie. W pierwszych chwilach wojny Niemcy wymordowali tu polskich kolejarzy i członków ich rodzin oraz inspektorów celników.

Szymankowskie obchody związane z 84 rocznicą wybuchu wojny rozpoczęły się od mszy świętej w kościele św. Floriana. Następnie uczestnicy przemarszerowali pod pomnik poświęcony pomordowanym. Na tablicy pamiątkowej umieszczonej na obelisku uczczono 13 kolejarzy i 2 członków ich rodzin.

Przy pomniku odczytane zostały listy do uczestników od prezydenta Andrzeja Dudy, marszałek Sejmu Elżbiety Witek oraz premiera Mateusza Morawieckiego.

Słowo „służba” miało tu szczególne znaczenie. Odczytujemy je teraz nie w kontekście zawodowym, ale jako służbę Ojczyźnie, w obronie jej granic i niepodległości, za którą przyszło im zapłacić tak wysoką cenę. Może nie planowali być bohaterami, ale z pewnością nimi zostali – pisał o ofiarach z Szymankowa premier Morawiecki, a list odczytał Jarosław Sellin, wiceminister kultury.

Piotr Pazera

PAMIĘTAMY

Pamiętamy o bohaterach, którzy 1 września 1939 r. w Szymankowie i Tczewie stawili czoła niemieckiemu najeźdźcy! – czytamy na facebooku Fundacji Grupy PKP. Jej przedstawiciele, podobnie jak w kilku latach poprzednich, w czasie poprzedzającym bezpośrednio te uroczystości, złożyli kwiaty na grobie por. Norberta Juchtmana w Kielpinie (Łomianki pod Warszawą) i kpt. Walentego Faterkowskiego w Nowej Soli.

Por. JUCHTMAN kilka tygodni przed wybuchem II wojny światowej wraz z plutonem saperów został skierowany na służbę do Tczewa. Żołnierze mieli dbać o instalacje minowe tamtejszych mostów, a w razie konieczności – zniszczyć strategiczne obiekty. Tak też się stało, 1 września o 6.00 wysadzono przyczółek wschodni, a o 6.45 – zachodni. Juchtman poległ w bitwie pod Łomiankami 22 września 1939 r. Wraz z kolegami spoczywa w kwaterze wojennej tamtejszego cmentarza.

kpt. Walenty FATERKOWSKI w 1937 r. otrzymał stopień podporucznika rezerwy. Po wyjściu z koszar zamieszkał i pracował

Fot. Marek Moczulski

w Tczewie. Do służby w 2. Batalionie Strzelców wrócił 24 sierpnia 1939 r. Jako jeden z najlepszych oficerów rezerwy został wyznaczony przez dowódcę, ppłk. Stanisława Janika na najbardziej narażony na atak wojsk niemieckich odcinek obrony mostów – przyczółek wschodni.

Po powrocie do Polski z niewoli niemieckiej w 1946 r. zamieszkał w Kielcach, potem w Nowej Soli. W 2009 r. Rada Miejska w Tczewie przyznała Faterkowskiemu tytuł honorowego obywatela miasta, Prezydent RP uhonorował go medalem „Pro Memoria”, a minister obrony narodowej awansował do stopnia kapitana.

Mar.

Rozmawiamy z Panem Ireneuszem Merchel, Prezesem Zarządu PKP Polskich Linii Kolejowych S.A. o rozwoju Spółki i umacnianiu jej pozycji na rynku.

Panie Prezesie, czym jest silna organizacja? Co stanowi o sile PKP Polskich Linii Kolejowych S.A.?

PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. zarządzają siecią o długości prawie 19 tys. km. Jesteśmy 3-cim zarządcą infrastruktury w Europie. Potencjał tak rozwiniętej sieci kolejowej umożliwia realizację zarówno połączeń międzynarodowych, jak i pomiędzy krajowymi ośrodkami wojewódzkimi oraz na poziomie regionalnym, a także ułatwia dostęp do portów morskich, terminali czy węzłów multimodalnych.

Spółka posiada własny know-how związany z działalnością utrzymania i eksploatacji infrastruktury kolejowej, a także w obszarze inwestycyjnym. Razem z 5 spółkami zależnymi tworzymy Grupę Kapitałową PKP Polskich Linii Kolejowych S.A., będącą podmiotem wspierającym procesy inwestycyjne i utrzymaniowe.

PLK SA to także stabilny pracodawca zatrudniający wysokiej rangi specjalistów i ekspertów. Stały rozwój PKP Polskich Linii Kolejowych S.A. oparty jest natomiast o nowoczesne technologie przy prowadzeniu prac inwestycyjnych i utrzymaniowych, digitalizację urzędzeń i procesów. To stanowi o sile, a także ugruntowanej, wysokiej pozycji rynkowej PKP Polskich Linii Kolejowych S.A. oraz motywuje do dalszej, wyężonej pracy.

PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. nie uczestniczyły w tworzeniu holdingu Grupy PKP. Czy gdyby Spółka weszła w skład holdingu mogłaby efektywniej wykorzystać swój potencjał i odnosić korzyści z funkcjonowania w takiej strukturze?

Uważam, że obecna struktura funkcjonowania PLK SA jest najbardziej odpowiednią dla Spółki, a także dla rozwoju polskiej kolei. W przejrzysty sposób jest bowiem rozdzielone zarządzanie infrastrukturą kolejową od realizacji przewozów pasażerskich i towarowych. Niezależność zarządcy infrastruktury gwarantuje transparentność działań wobec przewoźników, co również ostatnimi czasy na arenie międzynarodowej coraz mocniej akcentuje Komisja Eu-

ropejska. Połączenie spółek na zasadzie holdingu PKP powoduje zaś, że zachodzi pewna sprzeczność interesów.

W aspekcie funkcjonowania PLK SA uważam również, że Zarządca powinien dysponować całym majątkiem związanym z linią kolejową, w tym gruntami i infrastrukturą.

Czy w kontekście funkcjonowania struktur kolei na poziomie europejskim możemy czerpać jakieś wzorce?

W ostatnich 2 latach odbyłem szereg spotkań z przedstawicielami zarządców infrastruktury z różnych krajów w Europie. Z 8 czołowych zarządców infrastruktury w Unii Europejskiej każdy posiada inną strukturę. W 3 krajach (Niemcy, Francja, Włochy) obowiązuje struktura holdingowa, w pozostałych 5 krajach (Hiszpania, Rumunia, Czechy, Szwecja), w tym w Polsce, zarządca infrastruktury podlega bezpośrednio pod ministra odpowiedzialnego za transport, czy to w formie spółki prawa handlowego, czy rządowej jednostki administracyjnej. Oczywiście każda z tych struktur ma swoje plusy i minusy i każdy z ww. krajów ma swoją specyfikę.

Jakie rozwiązania możemy zauważyć u europejskich zarządców infrastruktury, które mogłyby ułatwić działanie PKP Polskich Linii Kolejowych S.A.?

Najważniejszym aspektem, który znacząco wpływa na bieżącą działalność PLK SA oraz na prace inwestycyjne i utrzymaniowe jest własność gruntów. W krajach Unii Europejskiej to zarządca infrastruktury jest właścicielem gruntów pod liniami kolejowymi. Polska jest tu wyjątkiem - od ponad 20 lat nie uporządkowano tej kwestii. Według mnie bardzo ważne jest uregulowanie w zakresie przekazania gruntów PKP Polskim Liniom Kolejowym S.A. przez PKP S.A., poprzez podjęcie możliwie nieodległych działań.

PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. inwestują w rozwój spółek zależnych.

Czy myślicie Państwo o przejściu kolejnych podmiotów, a tym samym o dalszym rozwoju Grupy Kapitałowej PLK?

Jednym z założeń rozwoju PKP Polskich Linii Kolejowych S.A. na najbliższe lata jest rozwój Grupy Kapitałowej PLK. Będzie to możliwe poprzez wzrost potencjału inwestycyjnego wewnątrz Grupy oraz akwizycję nowych podmiotów. Po włączeniu spółki Trakcja S.A. w 2022 roku w strukturę

Grupy Kapitałowej PLK nie przymierzamy się jednak do akwizycji kolejnej spółki inwestycyjnej w najbliższym czasie. Myślimy raczej o branżach pokrewnych, takich jak telekomunikacja, energetyka, SRK, czy biura projektowe.

Dążąc do optymalnej struktury funkcjonalnej i zarządczej oraz czerpiąc w tym zakresie z europejskich doświadczeń uważam także, że infrastruktura sieci trakcyjnej, która z reguły jest własnością zarządcy infrastruktury, bądź spółki podległej zarządcy infrastruktury, powinna znaleźć się w bezpośrednim zarządzaniu PLK S.A. W Polsce niestety w 2015 roku sprzedano PKP Energetykę. Na szczęście spółka ta wróciła na polski rynek, obecnie jako PGE Energetyka Kolejowa S.A. Chciałbym jednak doczekać czasu, kiedy jako zarządca infrastruktury będziemy mieli bezpośredni wpływ na energetykę kolejową.

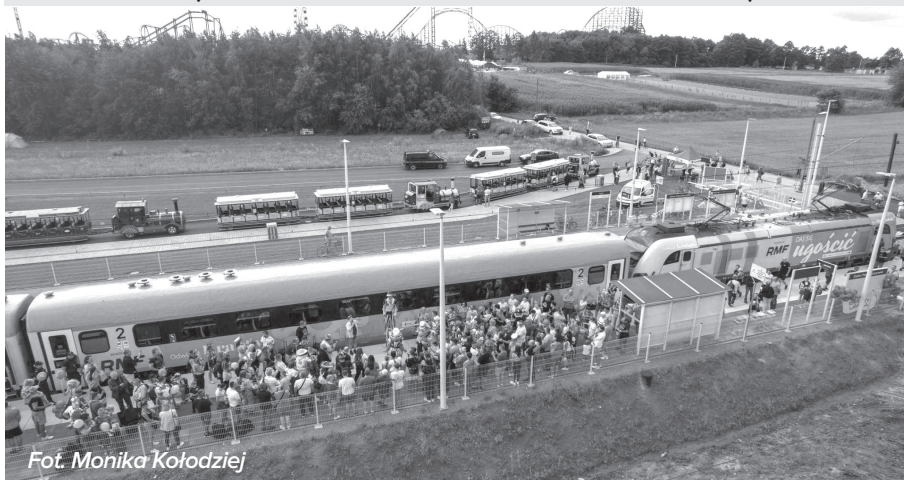
W zakresie akwizycji z przykrością natomiast muszę odnieść się do rezygnacji z planów przejęcia spółki PKP Telkol sp. z o.o., wynikającej z odrzucenia przez PKP S.A. oferty nabycia wszystkich udziałów w tej spółce przez PLK S.A. oraz ostatecznym wycofaniu się PKP S.A. z transakcji.

Wspomniał Pan o planach rozwoju Spółki, jak Pan widzi PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. za dwie dekady?

Zakładamy, że 2035 rok będzie rokiem, kiedy zakończymy modernizację wszystkich głównych ciągów pasażerskich i towarowych. Ruch pociągów towarowych będzie się wpisywał w ruch pociągów pasażerskich, również przy wykorzystaniu tzw. „szprych” CPK. Zakładamy również, że na sieci kolejowej będzie obowiązywał systemowy rozkład jazdy zakładający uzyskanie prędkości handlowych rzędu 120 km/h dla pociągów pasażerskich i 50 km/h dla pociągów towarowych pomiędzy głównymi węzłami komunikacyjnymi w kraju. Wierzę także, że do tego czasu zostanie ujednolicony system zarządzania obszarami infrastruktury kolejowej w ramach centrów sterowania.

Polska kolej ma być alternatywą dla innych środków transportu nie tylko dziś, ale też jutro i w kolejnych latach oraz częścią sieci łączącej nie tylko mniejsze miasta, regiony, aglomeracje, ale też całą Europę, dlatego już teraz PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. dzięki największemu w historii procesowi inwestycyjnemu budują kolej przyszłości.

PROGRAM PRZYSTANKOWY (NA PRZYKŁADZIE MAŁOPOLSKI)

Fot. Monika Kołodziej

Przystanek Zator Park Rozrywki

Rządowy Program Przystankowy to niewątpliwie realna realizacja obietnic wyborczych Rządu Prawa i Sprawiedliwości. W dniu 19 maja 2021 r. Rada Ministrów przyjęła uchwałę w sprawie ustanowienia Rządowego Programu budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021 – 2025, przedłożoną przez Ministra Infrastruktury Andrzeja Adamczyka.

Przyjęty program jest jednym z filarów walki z wykluczeniem komunikacyjnym, a tym samym coraz więcej Polaków uzyskuje dostęp do wygodnego transportu kolejowego. W ramach tej inicjatywy następuje poprawa dostępności do kolejowej komunikacji wojewódzkiej i międzywojewódzkiej poprzez:

- rozbudowanie, przebudowanie lub zbudowanie nowych przystanków kolejowych, a także odbudowanie tych, które w przeszłości zostały zlikwidowane,
- wydłużenie peronów dla potrzeb pociągów dalekobieżnych,
- zwiększenie dostępności miejsc parkingowych dla podróżnych.

Program realizuje założenia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 oraz cele Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku. Chodzi o zapewnienie zintegrowanego i nowoczesnego systemu transportowego, który jest jedną z najważniejszych części w budowaniu spójności ekonomicznej, terytorialnej oraz społecznej państwa.

Kwota przeznaczona na ten cel to 1 mld zł i obejmuje 207 lokalizacji w całej Polsce, w tym 22 w Małopolsce. W ramach Rządowego programu budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021 – 2025 na terenie województwa małopolskiego zrealizowanych będzie 9 przystanków na kwotę 88,89 mln zł.

Poniżej wymienione zostały przystanki z listy podstawowej realizowane w ramach

Programu na terenie województwa małopolskiego:

1. Przystanek Pisary na linii kolejowej nr 133 (powiat krakowski) – wartość 0,4 mln zł.
2. Przystanek Dąbrówka na linii kolejowej nr 097 (powiat bocheński) – wartość 3,76 mln zł.
3. Przystanek Wolbrom Krakowska (Wolbrom Zachodni) na linii kolejowej nr 062 (powiat olkuski) – wartość 10,0 mln zł.
4. Przystanek Nowy Sącz Dąbrówka na linii kolejowej nr 096 (Nowy Sącz) – wartość 10,7 mln zł.
5. Przystanek Nowy Sącz Gorków na linii kolejowej nr 096 (Nowy Sącz) – wartość 17,93 mln zł.
6. Przystanek Zator Energylandia (Zator Park Rozrywki) na linii kolejowej nr 094 (powiat oświęcimski) – wartość 10,0 mln zł.
7. Przystanek Kraków Piastów na linii kolejowej nr 008 i 095 (Kraków) – wartość 24,0 mln zł.
8. Przystanek Kraków Kościelniki na linii kolejowej nr 095 (Kraków) – wartość 5,0 mln zł.
9. Przystanek Kraków Przylasek na linii kolejowej nr 095 (Kraków) – wartość 3,5 mln zł.

Z przystanków Wolbrom Zachodni i Zator Park Rozrywki podróżni już korzystają od grudnia 2022 roku, a w ramach dalszych prac w tych lokalizacjach zrealizowane zostanie przejście podziemne dla pieszych (Wolbrom) oraz zmiana kategorii przejazdu kolejowo – drogowego z kat D na kat. B wraz z zabudową samoczynnego systemu przejazdowego, drągów rogatek, telewizji użytkowej, oraz dodatkowego wygrodzenia umożliwiającego wejście pieszych poza strefę chronioną rogatekami (Zator). Lokalizacja przystanku w pobliżu największego parku rozrywkki

w Polsce (123 atrakcje, które znajdują się na obszarze 70 hektarów, przeznaczony dla wszystkich grup wiekowych, zarówno dzieci, młodzieży jak i osób dorosłych) to znaczne ułatwienie dla podróżnych i promocja turystyczna regionu małopolskiego, śląskiego. Przystanek zwiększy również możliwości podróży pociągiem do Krakowa, czy Katowic.

Natomiast Nowy Sącz „wzbogaci” się o dwa nowe przystanki Nowy Sącz Dąbrówka i Nowy Sącz Gorków (wraz z przejściem podziemnym) przy którym prace rozpoczęto z początkiem lipca 2023 r.

Nie zapomniano również o Krakowie - stolicy Małopolski, która zyska w ramach Programu Rządowego 3 przystanki Kraków Piastów, Kraków Kościelniki, Kraków Przylasek. Na budowę przystanku Kraków Piastów PLK już podpisała umowę za 24 miliony złotych. Nowy przystanek to realizacja w miejscu gdzie zbliżają się dwie linie kolejowe nr 008 prowadząca w kierunku Kielc i Warszawy oraz nr 095 w kierunku Podłęża i Tarnowa (łącznie się w stacji Batowice). Nowe 200 metrowe perony wraz z małą architekturą, systemem ścieżek dla osób o ograniczonych możliwościach poruszania się zostaną skomunikowane poprzez schody i windy z wiaduktem drogowym przebiegającym nad liniami kolejowymi. Umieszczenie tego obiektu na obszarze aglomeracji krakowskiej to kolejna propozycja komunikacyjna dla mieszkańców Krakowa ułatwiająca dojazd do centrum miasta i alternatywa dla ruchu kołowego. Pamiętajmy, że to tylko kilka przykładów realizacji Rządowego Programu w Małopolsce.

Wymienione w artykule 9 przystanków uzupełnione zostają o modernizację 13 istniejących stacji i przystanków na liniach kolejowych nr 096 i 105 tj.: Stary Sącz, Rytro, Andrzejówka, Muszyna, Muszyna Zdrój, Barcice, Młodów, Łomnica-Zdrój, Wierchomla Wielka, Zubrzyk, Żegiestów-Zdrój, Miliik, Tuchów. Większość z tych lokalizacji przebiega doliną Popradu, która przez znawców i turystów uważana jest za jedną z trzech najpiękniejszych polskich rzecznych dolin.

Rządowego Programu budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021 – 2025 na przykładzie regionu małopolskiego, którego sztandarowe cele zostały wskazane na początku artykułu na pewno poprawią sytuację komunikacyjną mieszkańców, broni się turystycznie poprzez lokalizacje modernizowanych obiektów, wspiera polską gospodarkę oraz wpisuje się w światową potrzebę ochrony środowiska naturalnego.

Andrzej Van-Selow

PORADNIK – CIAŻA, MACIERZYŃSKI I WYCHOWAWCZY CZEGO SIĘ SPODZIEWAĆ, GDY SIĘ SPODZIEWASZ, NO I JESZCZE TROCHĘ PÓŹNIEJ

CZEŚĆ I - CIAŻA

Jak napisał Don Herold „Dziecko to taki sympatyczny początek człowieka”, prosto, lekko i wesoło. Jednak samo urodzenie jak i wychowanie takiego małego człowieczka w sposób gwarantujący, aby ten „sympatyczny początek” wyrósł docelowo na równie sympatycznego, mądrego, zdrowego, szczęśliwego i dobrego dorosłego nie jest wcale ani takie łatwe ani bezstresowe, a przede wszystkim jeśli chodzi o logistykę jest to proces często mocno wymagający oraz wysoce skomplikowany. Mam na myśli jedynie to, że nigdy, ale to przenigdy nie należy dać sobie wmówić, że wszystkie te frazesy typu „ciąża to nie choroba” albo wszystko załatwi za nas natura, są jakkolwiek normą bądź wymaganiem. W tym konkretnym przypadku wyznacznikiem normalności jest tylko i wyłącznie zdrowie i potrzeby matki oraz jej dziecka.

Przejdźmy więc do konkretów, zgodnie z zapisami kodeksu pracy kobietom w ciąży przysługują specjalne prawa oraz przywileje związane z trwałością ich stosunku pracy oraz z warunkami pracy.

Kiedy kobieta jest w ciąży?

Wiem, że to pytanie brzmi niedorzecznie, ale jak wszyscy wiemy, prawo nie opiera się na gdybaniach i przypuszczeniach, tylko na faktach a najlepiej na... zaświadczeniach. Zgodnie z powyższym kobieta w ciąży może korzystać z przysługujących jej praw i przywilejów od momentu, gdy ciąża zostanie stwierdzona przez lekarza.

Lekarz ginekolog po potwierdzeniu ciąży wystawia zaświadczenie o stanie ciąży (a nie mówiłam) po otrzymaniu takiego zaświadczenia pracodawca ma obowiązek przestrzegać wszystkich uprawnień pracownicy związanych z ciążą.

A jakie są to uprawnienia?

1. Zwolnienia z pracy w celu wykonania badań zaleconych przez lekarza. Pracodawca jest zobowiązany je uwzględnić i zwolnić kobietę z pracy w przypadku, gdy badania takie nie są możliwe do wykonania poza godzinami pracy, np. z uwagi na godziny pracy przychodni lub punktu pobrań krwi. Na czas przedmiotowego zwolnienia z pracy, pracownica zachowuje prawo do pełnego wynagrodzenia.

2. Odsunięcie od wykonywania prac uciążliwych, niebezpiecznych lub szkodliwych dla zdrowia - pełny wykaz prac, które nie mogą być wykonywane przez pracownice w ciąży i karmiące piersią, został zamieszczony w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 2017 roku w sprawie wykazu prac uciążliwych, niebezpiecznych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet w ciąży i kobiet karmiących dziecko piersią, a to m.in.:

prace w pozycji stojącej łącznie ponad 3 godziny w czasie zmiany roboczej – przy czym czas spędzony w pozycji stojącej nie może jednorazowo przekraczać 15 minut, a po nim powinna nastąpić 15-minutowa przerwa

prace na stanowiskach z monitorami ekranowymi w łącznym czasie przekraczającym 8 godzin na dobę – przy czym czas spędzony przy obsłudze monitora ekranowego nie może jednorazowo przekraczać 50 minut, po którym powinna nastąpić co najmniej 10-minutowa przerwa, wliczana do czasu pracy,

prace w wymuszonym rytmie pracy (na przykład przy taśmie produkcyjnej),

przewożenie ładunków na wózku jednokołowym (taczce) i wózku wielokołowym poruszonym ręcznie,

ręczne podnoszenie i przenoszenie przedmiotów o masie przekraczającej 3 kg.

3. Ograniczenia dotyczące czasu pracy – kobieta w ciąży nie może:

pracować w godzinach nadliczbowych,

pracować w porze nocnej,

pracować w systemie przerywanego czasu pracy – bez jej zgody,

być delegowana poza stałe miejsce zamieszkania – bez jej zgody.

Natomiast jeżeli kobieta w ciąży zatrudniona jest w systemach:

równoważnego czasu pracy,

czasu pracy w ruchu ciągłym,

skróconego tygodnia pracy,

pracy weekendowej,

pracodawca powinien ograniczyć jej czas pracy do 8 godzin na dobę.

Jeżeli kobieta w ciąży zatrudniona jest przy jednej z prac wzbronionych, pracodawca musi ją przenieść do innej niezabronionej dla niej pracy, a jeśli jest to niemożliwe, ponieważ np. nie dysponuje stanowiskiem pracy, które mógłby zaproponować pracow-

nicy, zwalnia ją od obowiązku wykonywania pracy. W przypadku zwolnienia od obowiązku wykonywania pracy, pracodawca jest zobowiązany do wypłacania pracownicy wynagrodzenia w dotychczasowej kwocie. Co ważne zmiana warunków pracy w takich okolicznościach nie wymaga wręczenia wypowiedzenia o zmianie warunków pracy i płacy, a odbywa się na podstawie polecenia pracodawcy.

W przypadku, gdy zmiana warunków pracy poprzez np. skrócenie czasu pracy lub przeniesienie do innej pracy ma wpływ na obniżenie wynagrodzenia, kobiecie w ciąży wypłacany jest dodatek wyrównawczy jako rekompensata ewentualnego uszczerbku w wysokości pensji.

Gdy ustaną przyczyny uzasadniające przeniesienie pracownicy do innej pracy, skrócenie jej czasu pracy lub zwolnienie z obowiązku świadczenia pracy, pracodawca zatrudnia ją z powrotem na stanowisku i w wymiarze czasu pracy określonych w umowie o pracę.

A jeśli stan zdrowia kobiety i/ lub jej dziecka nie pozwala na pracę zawodową lub istnieje obawa, że z uwagi na wykonywanie pracy stan zdrowia kobiety ciężarnej ulegnie pogorszeniu?

Gdy kobieta w ciąży, pracująca zawodowo z uwagi na stan zdrowia jej lub dziecka, bądź obawę o jego potencjalne pogorszenie nie może pełnić dotychczasowych obowiązków zostaje jej wystawione zwolnienie lekarskie.

Najbardziej komfortowe dla kobiety w takiej sytuacji jest zatrudnienie na umowę o pracę. W tej sytuacji przysługuje jej bowiem prawo do skorzystania ze zwolnienia lekarskiego nawet przez cały okres trwania ciąży. Zwolnienie chorobowe w ciąży może trwać maksymalnie do 270 dni (czyli praktycznie cały okres trwania ciąży). Okres zasiłku dla kobiety w ciąży jest zatem o wiele dłuższy niż dla innych pracowników, w ich wypadku wynosi on maksymalnie 182 dni.

W przypadku umowy o dzieło nie ma możliwości przejścia na płatne zwolnienie lekarskie, gdyż z tytułu takiej umowy nie podlega się ubezpieczeniu chorobowemu. Natomiast osoba zatrudniona na umowę zlecenie czy prowadząca działalność go-

spodarczą ma taką możliwość, ale dopiero po upływie 90 dni od daty samodzielnego zgłoszenia się do ubezpieczenia chorobowego.

Jeśli chodzi o kwotę zasiłku chorobowego przypadającego w okresie ciąży, to wynosi on 100% średniego miesięcznego wynagrodzenia i przysługuje za każdy dzień niezdolności do pracy, oczywiście wraz z dniami wolnymi od pracy. Wyliczany jest na podstawie średniego wynagrodzenia naliczonego z ostatnich 12 miesięcy pracy pracownicy. Warto wiedzieć, iż zasiłek chorobowy w wysokości 100% jest następstwem przekazania pracodawcy informacji o ciąży, w takiej sytuacji zwolnienie lekarskie ZUS e-ZLA jest oznaczone kodem B. Jeżeli informacja ta nie zostanie przekazana, wówczas przebywanie na zwolnieniu lekarskim uprawnia do zasiłku w wysokości 80% średniego wynagrodzenia, czyli w wysokości zasiłku chorobowego.

Żebyśmy mieli jasność, zwolnienie lekarskie wystawiane jest przez lekarza z uwagi na potrzeby zdrowotne matki bądź dziecka i zgodnie z przepisami pracodawca nie ma prawa wymusić na kobiecie w ciąży, aby poszła na zwolnienie lekarskie. Zwolnienie takie może wystawić zarówno lekarz rodzinny, ginekolog czy też inny specjalista.

Zwolnienie lekarskie przysługuje kobiecie w ciąży do dnia poprzedzającego poród, potem rozpoczyna się urlop macierzyński. W przypadku gdy kobieta ciężarna jeszcze przed rozwiązaniem wykorzysta cały okres zasiłkowy (270 dni), wówczas może ona rozpocząć wykorzystywanie urlopu macierzyńskiego, otrzymując w tym czasie zasiłek macierzyński. Co ważne, urlop można rozpocząć wcześniej tylko na własne życzenie.

Czy wolno zwolnić kobiety w ciąży?

Jeśli chodzi o bezpieczeństwo pracy, pracodawca nie może rozwiązać umowy o pracę (na czas nieokreślony lub na czas określony dłuższy niż wyznaczony termin porodu) z kobietą będącą w ciąży oraz w okresie trwania jej urlopu macierzyńskiego. Przepis ten nie ma jednak zastosowania do umów zawartych na okres próbny nieprzekraczający jednego miesiąca oraz umów na zastępstwo.

Umowy zawarte na czas określony lub okres próbny przekraczający jeden miesiąc, które uległyby rozwiązaniu po upływie trzeciego miesiąca ciąży, automatycznie ulegają przedłużeniu do daty porodu.

Kto płaci za chorobowe w ciąży?

Przez pierwsze 33 dni trwania zwolnienia wynagrodzenie finansuje pracodawca. Od 34 dnia obowiązek ten przechodzi na ZUS, który wypłaca zasiłek chorobowy (o ile pracodawca nie jest płatnikiem zasiłków).

Czy L4 kobiety w ciąży można skontrolować?

Finansowanie zwolnienia przez pracodawcę oraz ZUS pozwala zarówno pracodawcy, jak i ZUS-owi skontrolować uczciwość wykorzystywania zwolnienia lekarskiego. Co do zasady ZUS ma prawo zakwestionować zwolnienie lekarskie oraz wstrzymać wypłatę zasiłku chorobowego także kobiecie będącej w ciąży, jednak zdarza się to bardzo rzadko. Zanim jednak ZUS podejmie taką decyzję, musi sprawdzić, czy zwolnienie lekarskie jest prawidłowo wykorzystywane oraz czy niezdolność do pracy jest uzasadniona. Przede wszystkim sytuacje zakwestionowanych przez ZUS zasiłków chorobowych dotyczą sytuacji, gdy w okresie orzeczonej przez lekarza niezdolności do pracy kobieta w ciąży wykonywała jednak pracę zarobkową, albo w inny sposób wykorzystywała zwolnienie w sposób niezgodny z jego przeznaczeniem. ZUS zanim podejmie taką decyzję może poprzez lekarza orzecznika skierować kobietę na dodatkowe badania lekarskie, które przeprowadzi wyznaczony przez urząd konsultant. Może także zażądać udostępnienia dokumentacji medycznej od lekarza, który wystawił zwolnienie. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek nieprawidłowości może nastąpić utrata prawa do zasiłku chorobowego na cały okres trwania wystawionego zwolnienia. Ponadto ZUS może również podjąć decyzję o skróceniu zwolnienia lekarskiego i pozbawieniu prawa do zasiłku chorobowego.

A może by tak w ciąży pracować zdalnie? – zmiany w kodeksie pracy

Zgodnie ze zmianami do kodeksu pracy, które weszły w życie od 7 kwietnia 2023r. pracodawca co do zasady nie może odmówić pracy zdalnej m.in. w przypadku wniosku pra-

cowniczy w ciąży. Natomiast nie jest to też tak, że wszystkie panie będące w ciąży będą mogły pracować zdalnie. Pracodawca będzie mógł odmówić uwzględnienia takiego wniosku tylko wtedy, gdy wykonywanie pracy w trybie zdalnym nie będzie możliwe ze względu na organizację pracy lub rodzaj pracy wykonywanej przez pracownika. Odmowę taką trzeba będzie uzasadnić w formie papierowej lub elektronicznej w terminie 7 dni roboczych od dnia złożenia wniosku przez pracownika.

Na tym koniec części I dotyczącej ciąży, następna część będzie dotyczyła urlopu macierzyńskiego oraz powrotu do pracy. Dziękuję za uwagę oraz mam nadzieję, że tych kilka przytoczonych faktów ułatwi życie przyszłym mamom i przede wszystkim życzę spokojnych, radosnych, zdrowych oraz zakończonych szczęśliwym rozwiązaniem 9 miesięcy ciąży.

Źródła:

- *Kodeks pracy*

- <https://www.biznes.gov.pl>

Olga Wieczorek

ZAGADKA

Ile lokalizacji w całej Polsce obejmuje Rządowy Program Przystankowy?

Nagrody rozlosujemy wśród osób, które prawidłowe odpowiedzi nadesłały do 6 października 2023 r. Można je przysyłać na kartkach pocztowych pod adresem: Sekcja Zawodowa Infrastruktury Kolejowej NSZZ „Solidarność”, ul. Targowa 74, 03-734 Warszawa lub pocztą elektroniczną pod adresem: plk@ksk.org.pl z dopiskiem „Zagadka 195”, podaniem adresu, pod który wysłać nagrodę oraz wyraźnym wyrażeniem zgody na umieszczenie w naszym biuletynie związkowym – w przypadku wylosowania nagrody – swojego imienia, nazwiska oraz miejscowości zamieszkania.

Za prawidłową odpowiedź na zagadkę z numeru 194. nagrody wylosowali: **Anna Wojsław** z Sosnowca, **Tadeusz Januszkiewicz** z Choszczyna i **Krzysztof Kusak** z Wrocławia. Gratulujemy.

Red.

STACJA ŁAGIEWNIKI

Na Drodze Miłosierdzia każdy z nas ma wypisane swoje, indywidualne stacje i przystanki. Ten przypadający na Łagiewniki miał miejsce na 21. Ogólnopolskiej Pielgrzymce Kolejarzy 9 września 2023 r. Nie wszyscy na nim wysiedli, wielu pojechało dalej, gdzieś w bliżej nieokreślonym kierunku, być może do nikąd ...

Kolejarze rozpoczęli swoje pielgrzymowanie od Drogi Krzyżowej przed sanktuarium. Po niej została wygłoszona przez ks. Ryszarda Marciniaka Animatora Katolickiego Stowarzyszenia Kolejarzy Polskich konferencja „Chrystus w Kościele drogą, prawdą i życiem”.

Centralnym punktem pielgrzymki była Eucharystia pod przewodnictwem ks. Biskupa Roberta Chrzęszcza (biskup pomocniczy Archidiecezji Krakowskiej). Koncelebrowali ją kolejni duszpasterze m. in. wspomniany już ks. Ryszard Marciniak i ks. Grzegorz Szewczyk Duszpasterz Kolejarzy Archidiecezji Krakowskiej.

Wśród pielgrzymów obecni byli prezesi i członkowie zarządów spółek kolejowych, dyrektorzy zakładów, funkcyjni związkowcy, 34 poczty sztandarowe a nade wszystko kolejarze z rodzinami, szanowni emeryci i ludzie związani z kolejową branżą.

Ksiądz Zbigniew Bielas Kustosz Sanktuarium Bożego Miłosierdzia witając zebranych nawiązał do hasła tegorocznej pielgrzymki „Wierzę w Kościół Chrystusowy”.

Jak każdego roku kolejarze włączyli się w przygotowanie liturgii i oprawę Eucharystii nadając jej rangę ważnej uroczystości.

Jak podkreślił ks biskup, pielgrzymka ta jest dziełczynieniem. – Ale dziękując ośmielamy się prosić o łaski na kolejne dni naszego życia i pracy. Szczególnie o to prosimy dziś dla całej braci kolejarzkiej. Niech Bóg bogaty w miłosierdzie błogosławi wam w waszych obowiązkach i chroni od niebezpieczeństw. Niech obdarza was łaską silnej i niezachwianej wiary.

Dziękuję wam za waszą obecność i za tę pielgrzymkę, na którą się zjeżdżacie z całej Polski. To ważne świadectwo wiary i za tę wiarę wam dziękuję – powiedział bp Chrzęszcz.

Na zakończenie dyrektor biura w Ministerstwie Infrastruktury Tomasz Tomala odczytał okolicznościowy list od Ministra Andrzeja Adamczyka, który nie mógł osobiście wziąć udziału w pielgrzymce.

Wyraził on w nim uznanie i podziękowanie dla pracy kolejarzy, a także nawiązał do starań resortu służących rozwojowi kolei, aby była ona jeszcze bardziej nowoczesna i dostępna dla społeczeństwa.

W tym szczególnym miejscu – patrząc w oczy Jezusa Miłosiernego – zawieramy świat, bracia kolejarzka, każdego i każdą z nas Bożemu Miłosierdziu. A potem z sercem wypełnionym nadzieją, powrócimy do naszych domów i miejsc pracy – mówił ks. Bielas.

Na zakończenie pielgrzymki – w Godzinie Miłosierdzia odprawiona została Koronka do Bożego Miłosierdzia.

*Henryk Sikora
Fot. Bogdan Ostrowski*

